

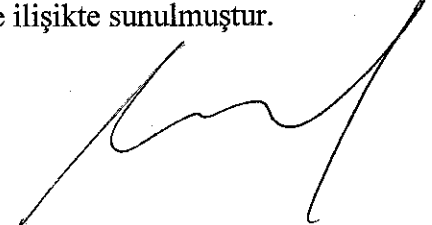

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 9024
Tarih : 11.05.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun
Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunda Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tah Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih :	15 Mayıs 2020
Esas No: 2/2868	

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BÖLÜMÜ
11 Mayıs 2020
Numara:

TBMM
GELEN EVRAK
11 Mayıs 2020
No: 652522
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Engelli kişilerin, çalışma yaşamına dahil olmaları en temel evrensel yurttaşlık haklarından ancak kamuda engelli olarak çalışmak hem adaylık süreci hem de sonrasında birçok zorluğu barındırmaktadır. Engelliliğe yönelik, toplumsal ve hukuksal tanımlama karmaşasından, ön yargılardan ve kişisel özelliklerden kaynaklı durumlar ve sorunlar da yaşanmaktadır.

Tüm bu zorlukları aşip kamu emekçisi olma durumuna "erişebilmiş" en az 2.000 engelli; ihraçlar kapsamında tekrar engellenmiştir.

KESK, "İhraç Edilen Kamu Emekçileri" Araştırması'nın verilerine göre yüzbinlerce ihraç edilen emekçiler içerisinde; Ortopedik, Görme, İşitme, Zihinsel, Çoklu engelli olduğunu ifade edenlerin yanısıra "süreğen hastalıkları" olanların olduğu tespit edilmiştir.

OHAL Kapsamında ihraç edilen engelli ve kronik hasta oranı %2,88, yaklaşık sayısı ise 2.000 kişi civarındadır. Araştırma, polis/asker ihraçları içerisinde engelli ihraç olmadığı varsayımıyla bu sayıya ulaşmıştır. Araştırmada 55 farklı ilden ve 19 farklı kurumdan engelli ihraç edildiği beyan edilmiştir. İhraç edilen engellilerin %42'si ortopedik, %13'ü görme, %9'u çoklu (birden fazla engeli olan), %7'si işitme engelli olduğunu ifade ederken süreğen hastalığı olanların oranı %29'dur. İhraç edilen engellilerin %82'si erkek %18'i kadındır.

İhraç edilen engellilerin de ihraç edilmeden önce herhangi bir idari veya adli kovuşturma/soruşturma işlemi geçirmediği, savunma hakkını kullanmadığı görülmektedir. "İhraç edilmeden önce hiçbir soruşturma yapılmadı" diyen engelli ihraç oranı %82'dir.

Engelli ihraçların en temel sorunlarından birisi emeklilik hakkını kazanmış olan engelli ihraçların emekli edilmeden ihraç edilmesidir. 15 yıllık hizmeti bulunan ihraç engelliler emeklilik haklarından mahrum bırakılmıştır. Olağan koşullarda 15 yılda kazanılmış hakları olan emeklilikleri, ihraç edildikten sonra "engelli değilermiş gibi" var sayılarak 25 yıl prim şartı koşulmaktadır. Bu nedenle 25 yıl şartını yerine getiremeyen yüzlerce engelli hem ihraç edilmiş hem de yoksulluğa terk edilmiştir. İhraç edilen her iki engelliden birisi emeklilik hakkını kazandığı halde ihraç edilmiştir. Bu kişilerin de emekli ikramiyesi de çoğunlukla verilmemiştir. Engelli ihraçlar bu kazanılmış haklarını kullanmak için ilave dava ve mahkeme süreçleri ile uğraştırılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre ihraç edilen engellilerin %79'u lisans veya yüksek lisans mezunudur. Engellilerin bu eğitim düzeyine erişimlerindeki zorluklar düşünüldüğünde yapılan haksızlık daha da derinleşmektedir. İhraç edilen engellilerin %80'ni evli olduğunu ifade etmiştir. Araştırma sonuçlarına göre engelli ihraçların %95'inin kendileri dışındakilere de dair bakım yükümlülüğü, %84'ünün çocuk bakma yükümlülüğü, %61'inin öğrenci bakım yükümlülüğü bulunduğu ifade edilmiştir. İhraç engellilerle ilgili en temel sorunlardan birisi de %18'inin kendileri dışında engelli veya kronik hasta bakım yükümlülüğünün bulunmasıdır.

KESK İhraç Edilen Kamu Emekçileri Araştırmasına göre; ihraç edilen engellilerin %46'sı kiracı ve %31'inin ipotekli konut borcu bulunduğu ifade edilmiştir. İhraç işlemiyle işsiz bırakılan engellilerin %68'i gelir hiç olmayan hanelerde yaşamak zorunda bırakılmıştır. Araştırmamaya göre ihraç edilen engellilerin %79'u iş aramış ama sadece %9'u iş bulabilmiştir. İhraç edilen engellilerin %82'si ihraçtan sonra bir sağlık sorunu yaşamasına rağmen sadece %26'sının sağlık güvencesi bulunduğu ifade edilmiştir. İhraç edilen engellilerin %76'sı aile içi ilişkilerinde ihraç nedeniyle sorun yaşadığını belirtirken %89'u genel sosyal ilişkilerinde sorun yaşadığını beyan etmiştir. Maalesef engelli ihraçların %81'i kendileriyle gerçekleştirilen sosyal dayanışmanın yetersiz kaldığını ifade etmiştir.

Bu amaçla söz konusu "Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Kanun Teklifi" hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Toplumsal anlamda dezavantajlı konumda olan engelli bireylerin Kanun Hükmünde Kararname ile kamu görevinden sonra ihraçları sonrasında daha da dezavantajlı bir konuma düşmüşlerdir. Bu madde ile karar süreçleri hızlandırılarak mağduriyetleri giderilmeye çalışılacaktır.

MADDE 2- Kanunun yürürlük tarihini belirtmektedir.

MADDE 3- Kanunun uygulanmasına dair hükümdür.

**OLAĞANÜSTÜ HAL İŞLEMLERİ İNCELEME KOMİSYONU KURULMASI
HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN DEĞİŞTİRİLEREK KABUL
EDİLMESİNE DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 1/2/2018 tarihli ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Dosyaların karara bağlanmasında engellilere ve ağır hastalara öncelik tanınır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.